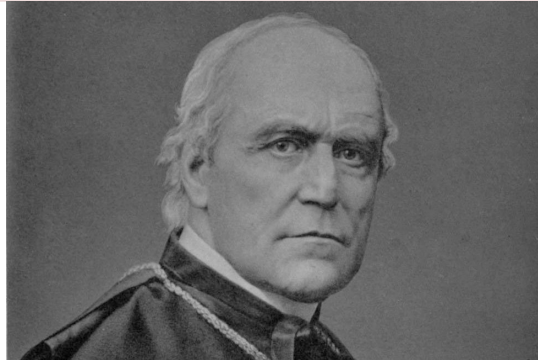

Biskup Ketteler, I. časť: Boj proti kapitalizmu aj socializmu

Radomír Malý

9. decembra 2021 **Politika**

Zdroj: wikimedia commons

Krátko po uchopení moci bolševikmi v roku 1948 hlásali naši kolaborantskí „mieroví“ kňazi, že katolícka Cirkev stratila robotnícku triedu svojou ignoráciou jej zúfaleho sociálneho postavenia. To sa po II. vatikánskom koncile stalo takpovediac oficiálnou tézou „progresívneho“ katolicizmu. Cirkev v 19. storočí, v epoche začínajúceho kapitalizmu, údajne mlčala k oprávneným požiadavkám robotníkov na dôstojnú mzdu a sociálne zabezpečenie a stranila „vykorisťovateľom“. Ozvala sa údajne až v roku 1891 encyklikou Leva XIII. *Rerum novarum*, ale to už vraj bolo neskoro, lebo *Komunistický manifest* ateistu Marxa vyšiel už v roku 1848.

Ide, samozrejme, o umelý myšlienkový konštrukt nemajúci nič spoločné s realitou. V skutočnosti sa paralelne s propagáciou marxistickej sociálnej revolúcie rozvíja katolícka sociálna náuka. Už bl. pápež Pius IX. (1846–78) pozdvihol náležitou legislatívou život robotníkov v Cirkevnom štáte na dôstojnú úroveň, vo Francúzsku teoreticky aj prakticky pôsobili v prospech pracujúcej triedy bl. Frédéric de Ozanam a Albert de Mune, v Anglicku kardinál Edward Manning a ďalší.

K najväčšiemu rozkvetu katolíckej sociálnej náuky však došlo zásluhou vynikajúceho biskupa a (bohužiaľ) nekanonizovaného svätca, Wilhelma Emmanuela von Kettelera.

Prečo nekanonizovaného, nie je ťažké uhádnuť. Väčšina súčasných nemeckých biskupov patrí k zástancam pokoncilového neomodernizmu, ktorý je v priamom rozpore s tým, čo biskup Ketteler hlásal. Je teda pochopiteľné, prečo sa do jeho beatifikácie práve nehrnú. Slobodomurári ho označili za „nepriateľa číslo 1“, a to úplne právom. Napísal totiž o nich a o ich zákulisných machináciách na likvidáciu Cirkvi dve knihy. Bol tiež bojovným zástancam *Syllabu* bl. Pia IX., ktorý je súčasným tzv. pokrokovým teológom a biskupom trňom v oku. To všetko patrilo k jeho ideovej výbave v službe lásky k blížnym a obrane tých najchudobnejších a najbezbrannejších.

Duševný vývoj a obrátenie

Pochádzal z katolíckej šľachtickej rodiny z Vestfálska, narodil sa v Münsteri v roku 1811. Absolvoval špičkové jezuitské gymnázium vo švajčiarskom Brigu. Nad cirkevnou dráhou spočiatku nerozmýšľal a v roku 1828 začal v Göttingene študovať právo. Tam jeho viera zvlažnela, návšteva bohoslužieb pre neho predstavovala len spoločenskú povinnosť, myslel najmä na úspešnú kariéru právnika v štátnej službe.

Po jednej maliciernej urážke od kolegu sa nechal vyprovokovať k súboju šablami, aj keď vedel, že podľa katolíckej morálky je to hriech. Jeho protivník mu počas duelu odsekol špičku nosa. Operácia to čiastočne napravila, jazva mu však už zostala po celý život. Vedenie univerzity ho potrestalo štrnástimi dňami väzenia v tzv. „univerzitnom karceri“. V štúdiách následne pokračoval v Berlíne, hlavnom meste Pruska, ktorého súčasťou bolo aj Porýnie s Vestfálskom. Prusko bolo povestné svojím osvieteným liberalizmom, ktorý protestantský panovník a vláda tvrdo presadzovali.

V roku 1833 Ketteler úspešne promoval a nastúpil v rodnom Münsteri ako súdny úradník. Tam prežil svoje vnútorné obrátenie, keď bol zatknutý kolínsky arcibiskup Clemens von Droste-Vischering. Tento prelát nahlas protestoval proti novým manželským zákonom, ktoré povoľovali aj katolíckym manželom rozvod a nový sobáš. Ako jediný z porýnskych biskupov odmietol podpísať dohodu s vládou o asistencii katolíckych kňazov pri zmiešaných sobášoch v situácii, keď protestantská strana nechce dať súhlas na katolícku výchovu detí. Odvolal sa pritom na *breve* pápeža Pia VIII., ktoré sobáš v takýchto prípadoch prísne zakazovalo.

Drosteho bojovné kázne dráždili vládu, ktorá ho nariadila internovať do pevnosti Minden. Arcibiskupov príklad statočnosti, nezlomnosti a vernosti katolíckej viere až k odhodlaniu ísť do väzenia pohl svedomím mladého právnika Kettelera. Jeho viera, uspaná počas štúdia, sa teraz prebudila k novému životu a činu. Prišiel k poznaniu, že ako katolík nemôže s pokojným svedomím slúžiť štátu, ktorý zatýka biskupov. Demonštratívne podal výpoveď a odišiel do Mníchova. Bavorsko bolo vtedy ešte samostatným kráľovstvom s katolíckym panovníkom, i keď liberalizmus a osvietenstvo mali úspechy aj tu, nie však v takom rozsahu ako v Prusku.

V Mníchove v tom čase pôsobil významný katolícky publicista a politik Johann Joseph Görres, vyznávač katolíckeho romantizmu, nezmieriteľný odporca liberálneho štátu, stúpenec stredovekej *Christianitas* a zaprisahaný „ultramontanista“ (zástanca absolútnej moci pápeža nad Cirkvou aj spoločnosťou). Görres vytvoril okolo seba okruh priaznivcov, najmä z intelektuálnych kruhov. K nemu patril aj Ketteler. Práve v tomto prostredí sa zrodilo jeho kňazské povolanie. V Mníchove začal študovať teológiu a v roku 1844 bol vysvätený za kňaza.

Nastúpil na svoje prvé kaplánske miesto vo vestfálskej farnosti Beckum. Už tu sa prejavilo jeho silné sociálne cítenie. So svojimi spolukaplánmi, Johannom Brinkmannom a Wilhelmom Stumpfom, sa odsťahovali z fary a bývali v malom domčeku, kde praktizovali spoločné modlitby ako v kláštore. Z Kettelerovej iniciatívy sa venovali najmä pastorácii najchudobnejších. Počas dvoch rokov sa im v tejto farnosti podarilo vybudovať nemocnicu pre chudobných, do ktorej s povolením biskupa povolali Milosrdné sestry. Liečenie sa tu poskytovalo úplne zdarma, prevádzka bola hrazená z dobrovoľných milodarov.

V roku 1846 bol Ketteler na vlastnú žiadosť vymenovaný za farára v obci Hopsten. Ako píše vo svojich listoch, túžil byť vidieckym kňazom. Vestfálsky vidiek bol v tej dobe sužovaný epidémiami nákazlivých chorôb a neúrodou, čo vyvolalo hladomor. Ketteler chcel práve týmto trpiacim vidiečanom pomôcť. Tí ho

spočiatku neprijali s nadšením. Aj keď Hopsten bol formálne katolíckou obcou, mali tu veľký vplyv socialistickí agitátori, ktorí nevzdelaným sedliakom vykresľovali Cirkev ako chamtivú a sebeckú inštitúciu, ktorá ich chce len finančne zdierať. Preto tu ľudia veľmi do kostola nechodili.

Prejavy odporu však čoskoro zmĺkli. Zatiaľ čo socialisti nevedeli nič iné, než štváť hladujúce obyvateľstvo proti „buržoázii“ a „farárkom“, farár Ketteler okamžite založil spolok na podporu chudobných a využil svoj šľachtický pôvod a rodinné väzby, čo mu otváralo dvere u mnohých vplyvných ľudí. Písal listy, cestoval a žobral o pomoc pre svojich farníkov. Dočkal sa a čoskoro začali do Hopstenu prúdiť vagóny pšenice. Kettelerova vážnosť a úcta ešte stúpila, keď sa počas epidémie týfusu nebál nákazy a odvážne chodil do domov postihnutých osôb, ktoré všetci ostatní zďaleka obchádzali.

Udeľoval sviatosť pomazania chorých, ale tiež im slúžil ako ošetrovateľ, dokonca aj umýval mŕtvych a pripravoval ich na pohreb, čo sa z dôvodu nebezpečenstva nákazy ostatní báli robiť. Počiatočný odpor, s ktorým ho spočiatku obyvatelia Hopstenu prijali, sa tak obratom zmenil na oddanú lásku. Kostol sa čoskoro zaplnil aj tými veriacimi, ktorí doposiaľ podliehali antiklerikálnej propagande. Ketteler potom mohol začať pracovať s farníkmi duchovne. Založil v Hopstene „Bratstvo Najčistejšieho Srdca Panny Márie k obráteniu hriešnikov“, ktorého členmi sa stali aj pôvodní farárovi nepriatelia.

dokončenie v II. časti

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/biskup-ketteler-antiliberal-a-obranca-pracujucej-triedy/>